

Co je to školní zralost?

Jedná se o období kolem šestého roku věku, kdy dítě splňuje určité požadavky v tělesné, duševní a sociální oblasti a kdy je vlastně připraveno nastoupit do první třídy základní školy.

V době, kdy dítě dosáhne věku pěti až šesti let, tedy dochází k závažnému rozhodování rodičů i pedagogických pracovníků o tom, zda je zralé pro vstup do základní školy. Bere se v úvahu nejen věk dítěte, ale i jeho psychická a citová zralost, psychická zralost, tělesný vývoj, zdravotní stav a pracovní vyspělost,

konkrétně:

1. odolnost vůči frustrujícím situacím
 2. schopnost vyvarovat se impulzivním reakcím
 3. schopnost přijmout případný neúspěch
 4. schopnost podřídit se autoritě cizí osoby
 5. schopnost začlenit se do skupiny vrstevníků
 6. schopnost soustředění se
 7. schopnost správného vyjadřování se
 8. znalost barev
 9. schopnost určování pořadí, množství a polohy
 10. schopnost analytického myšlení (orientace v časových intervalech, chápání souvislostí, prostorová orientace)
 11. schopnost logického myšlení
 12. dosažení tělesné vyspělosti a zralosti nervových drah
 13. motorické schopnosti
 14. schopnost odlišit povinnost od hry
 15. optimální pracovní tempo
- Jestliže z testů školní zralosti vyplývá, že dítě nesplňuje požadavky školní zralosti, je pro vstup do základní školy považováno za nezralé.
 - **Na základně vyšetření pedagogicko-psychologické poradny (dítě může být vyšetřeno pouze se souhlasem rodičů) a doporučení dětského lékaře může dojít (opět pouze se souhlasem rodičů) k odkladu povinné školní docházky.**

Posouzení školní zralosti

Jakým způsobem posouzení školní zralosti probíhá? Obvykle se tomu děje ve dvou etapách. V první etapě je zralost dítěte posouzena jeho dětským lékařem, učitelkami v mateřské škole, ale i učitelkami základní školy během zápisu do první třídy. Jestliže se ohledně zralosti předškoláka vyskytnou nějaké pochybnosti, je dítě doporučeno na podrobnější vyšetření do pedagogicko-psychologické poradny.

Do druhé etapy spadají právě testy školní zralosti. V tuzemsku nejpoužívanější a nejznámější metodu zjištění zralosti dítěte představuje tzv. Kern-Jiráskův test neboli Orientační test školní zralosti.

Co je obsahem Kern-Jiráskova testu? (podobný používáme při zápisu)

V rámci Kern-Jiráskova testu školní zralosti musí dítě splnit celkem tři úkoly: nakreslit lidskou postavu, napodobit psací písmo a obkreslit skupinu bodů. Tento test slouží k odbornému psychologickému posouzení školní zralosti. Výkony dítěte jsou pak hodnoceny podle manuálu.

- V rámci prvního úkolu musí dítě namalovat mužskou postavu – pána (*při zápisu ve škole maminku*). Tento úkol se hodnotí na stupnici 1 až 5. Hodnocení 1 dostane tehdy, namalovalo-li všechny detaily obličeje, končetiny, prsty a nohy, naopak hodnocení 5 obdrží tehdy, je-li na obrázku hlavonožec. (V druhém případě se přihlíží k odkladu školní docházky).
- V druhé části testu má dítě za úkol napodobit nesmyslné věty psacím písmem. Například dívky opisují „větu“: „SEV PA LI“ a chlapci: „CI YL OSN“. Tento úkol je opět hodnocen na škále 1 až 5. Známkou 5 je přitom hodnocena prostá čmáranice.
- V třetí části testu musí dítě namalovat soustavu 10 bodů. Pokud danou soustavu obkreslí přesně – hodnocení 1. Pokud zachová počet bodů – hodnocení 2. Pokud zachová tvar soustavy bodů – hodnocení 3. Pokud lze rozeznat, že jde o tečky či kolečka – hodnocení 4. Pokud se jedná o mazaninu – hodnocení 5.
- Test naleznete zde: <https://is.cuni.cz/webapps/zzp/download/120051779>

Odklad školní docházky: Ano, či ne?

Kdy má odložení školní docházky význam?

V případě, není-li předškolák na povinnou školní docházku ještě připraven, tedy jde-li o jeho dočasnou nezralost. V případě, že z vyšetření pedagogicko-psychologické poradny i dětského lékaře vyplývá, že jde o zastavený psychický vývin, však odložení povinné docházky nepomůže.

Pro které děti je odklad školní docházky vhodný?

Jedná se o děti, které bývají neklidné, nebo naopak nápadně utlumené. Tyto děti mohou být také impulzivní a překotné, těžkopádné a zdlouhavé, neobratné a nesoustředěné, závislé, nesamostatné, nekomunikující, uzavřené do sebe, vzdorné, či špatně navazující jakékoli kontakty. Ptáte se, jaká je nejčastější příčina odkladu povinné školní docházky? Jde o nízkou koncentraci pozornosti na pracovní činnosti.

Jestliže mateřská škola či pedagogicko-psychologická poradna doporučí odklad školní docházky, je pouze na rodičích dítěte, zda na toto doporučení přistoupí. Půjde-li ale „nezralé“ dítě do první třídy, může mu školní výuka dělat výrazné problémy. Nemusí totiž zvládat výuku jako většina dětí ve třídě a ani si zvyknout na systematickou práci ve škole.

Pokud je „nezralost“ dítěte objevena až tehdy, nastoupí-li do první třídy základní školy, mohou rodiče ze zákona využít možnosti dobatečného odkladu školní docházky.

O dobatečný odklad lze požádat přímo ředitele školy po domluvě s třídní učitelkou během prvního pololetí, tedy od 1. září do 31. ledna.

Čerpáno z: <https://www.maminka.cz/clanek/testy-skolni-zralosti-strasak-deti-a-rodicu>